

JOOST BALLEGEER

«Repressie en interneringskampen in Kortrijk
(1944-1947)»

Kortrijk, Volksunie Kortrijk, 1995, 104 p.

In deze kleine studie, uitgegeven door de Volksunie van Kortrijk wordt een reconstructie gegeven van repressie en interneringen in Kortrijk tussen 1944 en 1947. Veel aandacht gaat daarbij uit naar de geschiedenis van het interneringskamp «De Wikings». Dit werkje brengt vooral feitelijke gegevens aan. Contextualisering en verklaring ontbreken nagenoeg volledig. Het eindresultaat is een vorm van geschiedschrijving die in de Vlaamse Beweging «klassiek» is geworden: de repressie was onrechtvaardig, de «straat», daartoe aangezet door het linkse verzet, terroriseerde de collaborateurs, die wederrechtelijk werden opgesloten in interneringskampen en daar slecht behandeld. De hele groep van de colla-

borateurs is het collectieve slachtoffer van een onbillijke repressie en een blinde volkswroede. Is de tijd ondertussen niet gekomen voor een meer problematiserende benadering, die zoekt naar nuances (werden alle collaborateurs in dezelfde mate gevisieerd?) en verklaringen voor het fenomeen van de «volkswroede», een recurrent verschijnsel, dat zich vaak afspeelt volgens min of meer geijkte patronen. De meest geëigende schaal om dit te doen is het lokale vlak. Daar is het onderzoeksveld voldoende beperkt om het noodzakelijke detailonderzoek te doen. Dit werkje was een gelegenheid geweest om een dergelijke werkwijze toe te passen. De auteur kon immers een beroep doen op interessant materiaal zoals correspondentie en dagboeken van geïnterneerden. Hij vond ook het archief van het interneringskamp terug. Met dat materiaal, waarvan een deel in bijlage wordt afgedrukt, wordt echter weinig gedaan. Bepaalde nochtans cruciale aspecten van de repressie en de interneringen worden onvoldoende geproblematiseerd. Op blz. 35 wordt bijvoorbeeld de samenstelling gegeven van de consultatieve commissie, die bij elk interneringscentrum bestond en de minister van Justitie advies moest geven over vrijlating van geïnterneerden. Het beleid van deze commissies was in veel gevallen gecontesteerd omdat vaak invloedrijke personen sneller werden vrijgelaten. Dit is wellicht te verklaren door de specifieke samenstelling van de commissies (lokale notabelen). Daarom is het noodzakelijk na te gaan wie precies in die commissies zat en welke sociale positie die per-

soon in de lokale gemeenschap innam. Dit gebeurt hier niet. Alleen de namen van de leden van de commissies worden gegeven, zonder enige biografische kadering. Het materiaal dat in dit werkje wordt aangereikt wacht op een verdere historische verwerking.

Dirk Luyten